

PROFESSOR EN EXPERT IN RECYCLING DUIDELIJK:

STATIEGELD IS GEEN OPLOSSING

Europa staat voor de lastige opgave om binnen drie decennia een circulaire economie te worden. Omdat fossiele energiedragers en grondstoffen diep in onze samenleving verankerd zijn, zal de transitie in eerste instantie veel geld kosten. Willen we ons nieuwe gedachtegoed vervolgens exporteren dan is het voor een groot deel van de wereldmarkt van belang dat circulair niet duurder is dan lineair. Belangrijk dus om goed op te letten waar we publiek in investeren.

Een van de stappen op weg naar circulariteit is het vervangen van fossiele plastics door alternatieven uit biologische grondstoffen. Als het om verpakkingen gaat, 40% van de fossiele plasticsmarkt, is dat niet triviaal, omdat bioplastics nog altijd duur zijn en de productiecapaciteit nog klein is ten opzichte van de totale vraag naar verpakkingen. In theorie zijn verpakkingen met hun korte levensduur ook uitermate geschikt om te recycleren: aan een deel van de behoefte aan verpakkingen zou daarom via die weg kunnen worden voldaan. Het goede nieuws is dat innovaties in mechanische recycling inderdaad een groen en goedkoop alternatief lijken te gaan bieden voor zogenaamde rigid non-food toepassingen zoals

flacons voor zeep en wasmiddelen. Dat is echter maar een deel van de markt voor verpakkingen.

Economisch niet haalbaar

Twee andere plastic verpakkingstypen, food & drink rigids en simpele folies, kunnen niet zomaar circulair gemaakt worden met goedkope en energiezuinige mechanische recycling. Het probleem met food & drink toepassingen is dat giftige stoffen die in de plastics van andere verpakkingen voorkomen via bulk mechanische recycling in verpakkingen van drankjes terecht kunnen komen. Dat maakt dat circulaire recycling van food & drink verpakkingen alleen via dure en inefficiënte processen kan verlopen die garanderen dat er geen cross-contaminatie optreedt. Statiegeldsystemen voor grote, schone flessen kosten burgers, in tijd en geld tezamen, ongeveer 4-6€ voor elke euro gerecycleerde grondstofwaarde. Dat is heel veel, als men bedenkt dat West-Europeanen, om circulair te worden, nog ongeveer 1000€ op jaarbasis aan grondstoffen extra zullen moeten recycleren, bovenop wat we nu doen. Het is moeilijk voorstelbaar dat burgers daar per persoon 4000-6000 euro per jaar voor zullen vrijmaken. Uitbreiding naar kleinere verpakkingen maakt het statiegeldsysteem economisch nog minder haalbaar en het principe is zo oud dat van innovatie weinig meer te verwachten is. Wij gaan de wereld met dit systeem niet overtuigen ons voorbeeld te volgen.

Een ander punt van food & drink verpakkingen is dat een deel ervan als zwerfvuil in het milieu terecht komt. De meest aansprekende oplossing lijkt daarom om food & drink in plastic af te bouwen of tenminste de industrie te overtuigen een unieke (en wettelijk beschermde) tracer in te voeren waardoor met moderne Hyperspectral sensoren food & drink verpakkingen goed te herkennen zijn. De laatste oplossing is technisch mogelijk maar vereist brede samenwerking. Een alternatief is een combinatie van papier en karton, met dunne folies van biopolymeren. Dit soort verpakkingen kan goed worden ingezameld en gerecycled, en als een klein deel in de natuur eindigt is de schade beperkt. Voor sommige producten zal het dan wel even wennen zijn dat ze niet meer door de verpakking heen te zien zijn.

Dr. Peter Rem is professor Section Materials & Environment/Resources & Recycling (TU Delft)

Colofon

Zoom verschijnt tweemaandelijks en wordt gratis toegestuurd.

Verantwoordelijke uitgever: Dominique Michel, CEO Comeos vzw, E. Van Nieuwenhuyselaan 8, 1160 Brussel – www.comeos.be

Redactie: Comeos team **Productie & vormgeving:** Elma multimedia – www.elma.be

Partners for commerce and services:

